

Viitoskäytävä-webinaari

Päivämäärä: 06.10.2025   **Kellonaika:** 14:30

Osoite: Teams

Online

Viitoskäytävä-verkostoyhteistyö käynnistetään uudelleen pienen tauon jälkeen.

Viitoskäytävä-verkostoyhteistyö käynnistetään uudelleen pienen tauon jälkeen.

Webinaarin ohjelma klo 14.30–16.00:

- Avaus, maakuntajohtaja **Tytti Määttä**, Pohjois-Savon liitto
- Viitoskäytävä-kyselyn tulokset, maakuntainsinööri **Patrick Hublin**, Pohjois-Savon liitto

Valmistellut puheenvuorot:

- **Erno Heikkinen**, Suomussalmen kunnanjohtaja
- **Mervi Simoska**, Juvan kunnanjohtaja

Keskustelua

Pohjois-Savon liitto

Viitoskäytävä-kysely

Yhteenveto

Viitoskäytävä-webinaari 6.10.2025

Maakuntainsinööri Patrick Hublin
Pohjois-Savon liitto

Pohjois-Savon liitto

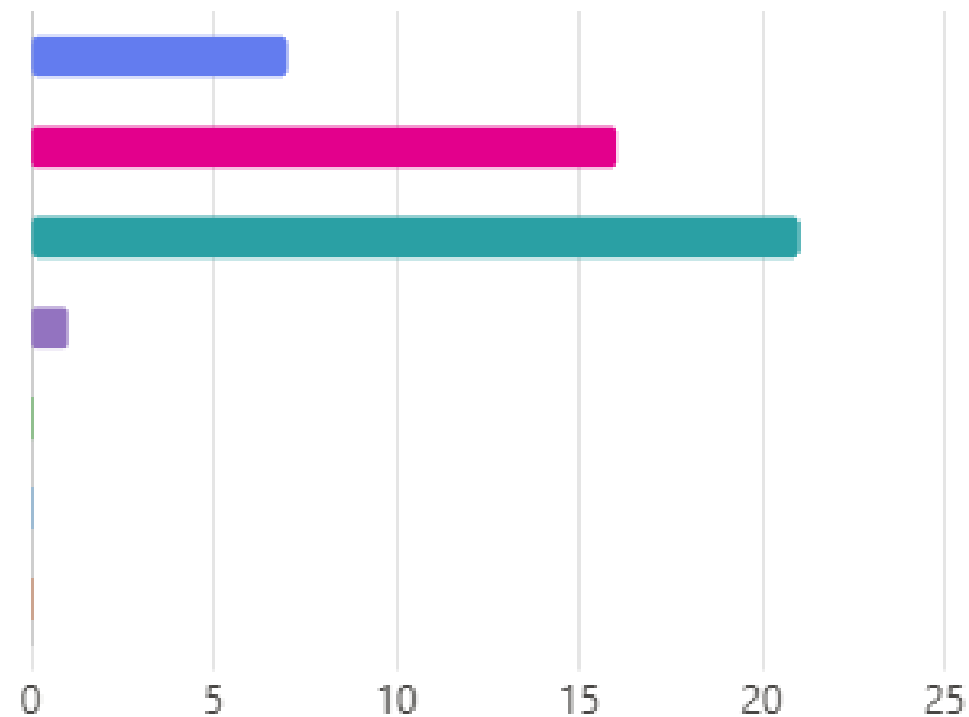
Viitoskäytävä-kysely

- **Avoinna 13.6.-8.8.2025**
- **Vastata voi vielä elokuun 2025 ajan**
- **Vastauksia saatiin 45 kpl; osa vastauksista yhteisvastauksia (esim. Pohjois-Savon ELY-keskus)**
  - Pari vastausta tullut vastausajan jälkeen; niitä ei ole otettu huomioon tässä yhteenvedossa
- **Tässä esityksessä avovastausten yhteenvedot sekä tiivistykset ja loppupäätelmät on tehty ChatGTP-avusteisesti !**

3. Millä alueella ensisijaisesti toimit?

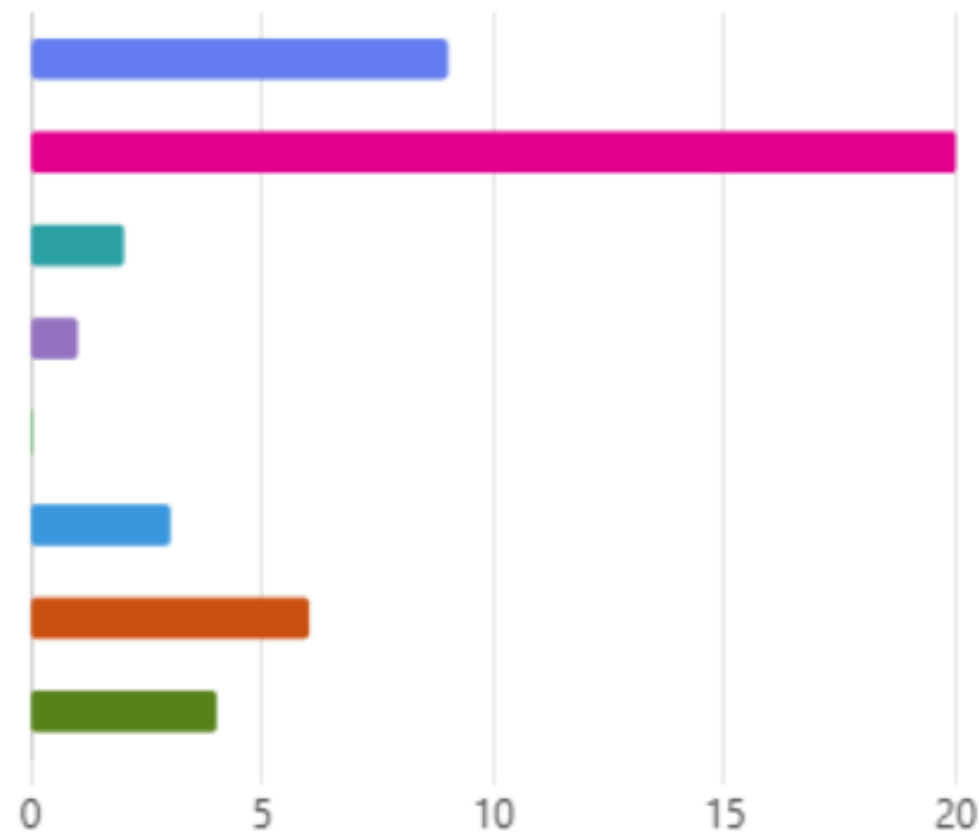
● Etelä-Savo	7
● Pohjois-Savo	16
● Kainuu	21
● Koillismaa	1
● Itä-Lappi	0
● Koko Viitoskäytävän alueella	0
● Muu	0

2. Millaisessa roolissa vastaat kyselyyn?

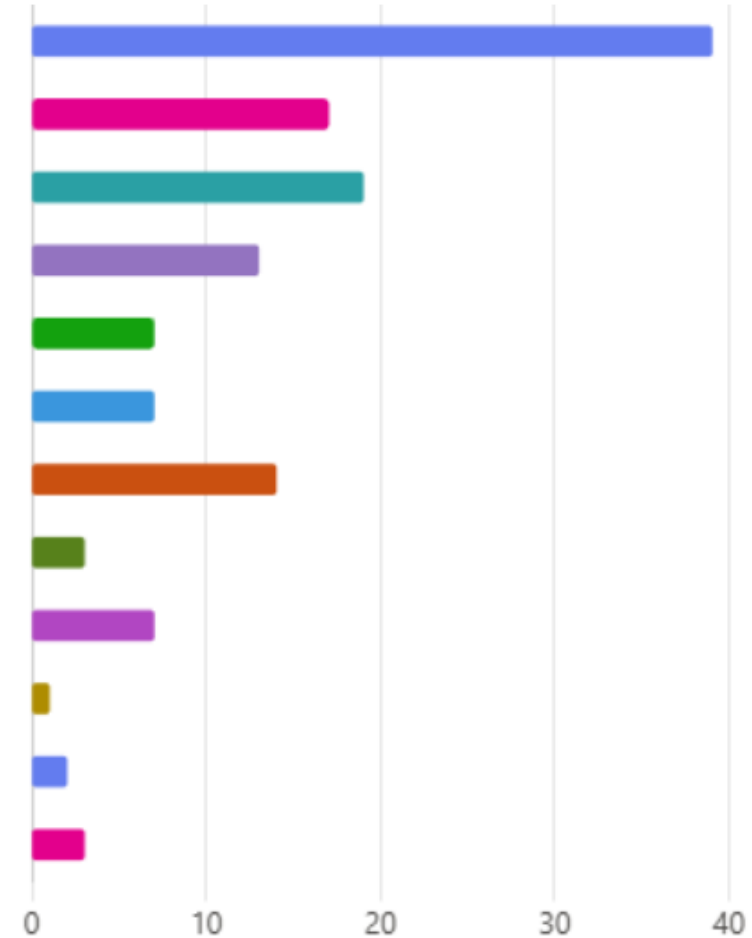
Kaupungin/kunnan työntekijä	9
Kaupungin/kunnan luottamushenkilö	20
Maakuntaliiton edustaja	2
Kehittämisyhtiön edustaja	1
Matkailutoimijan edustaja	0
Järjestön/yhdistyksen edustaja	3
Valtion aluehallinnon edustaja	6
Muu	4

4. Mihin Viitoskäytävän yhteistyössä ja verkostotoiminnassa pitäisi keskittyä? Valitse/nimeä 3 tärkeintä asiaa:

1	● Saavutettavuus ja liikennejärjestelmä (infra & liikennepalvelut & tietoliikenne)	39
3	● Mainetyö (vetovoima & elinvoima & kilpailukyky)	17
2	● Aluetalous	19
5	● Matkailu	13
	● Vihreä (puhdas) siirtymä	7
	● Älykäs erikoistuminen	7
4	● Turvallisuus	14
	● Kestävyys	3
	● Kansainvälisyys	7
	● Datatalous	1
	● Energiaintensiivinen teollisuus	2
	● Muu	3

• Mitkä asiat korostuvat kysymyksen 5. vastauksissa:

1. Turvallisuus ja huoltovarmuus

- Maailmanpoliittinen tilanne, erityisesti Venäjän hyökkäyssota, on nostanut turvallisuuden ja sotilaallisen liikkuvuuden keskiöön.
- Viitostie nähdään tärkeänä väylänä maanpuolustukselle, huoltovarmuudelle ja kriittisen infrastruktuurin, kuten energialinjojen, sijainnille.
- Ylimaakunnallinen yhteistyö mainitaan turvallisuuden ja kestävyiden vahvistajana.

2. Saavutettavuus ja liikenneinfrastruktuuri

- Tie- ja liikenneyhteydet ovat keskeisiä alueen elinvoimalle: henkilöautoliikenne, raaka-ainekuljetukset ja matkailuliikenne nousevat toistuvasti esiin.
- Huolta herättää Viitostien kilpailukyky verrattuna Nelostiehen – nopeus ja houkuttelevuus eivät ole samalla tasolla.
- Junayhteyksien ja lentoliikenteen puutteet, erityisesti Kainuun saavutettavuudessa, koetaan ongelmaksi.
- EU:n TEN-T -verkkoon pääseminen koetaan erittäin tärkeäksi.

3. Alueen elinvoima ja kilpailukyky

- Asukkaiden ja nuorten houkuttelevuus alueelle nähdään kriittisenä – ilman ihmisiä alue näivetty.
- Kansainvälisyys ja maineen kehittäminen ovat keskeisiä investointien ja matkailun lisäämiseksi.
- Kulttuurimatkailu ja erikoistuneet pienyritykset nähdään merkittävänä elinvoiman lähteinä.
- Itäisen Suomen aluekehitystä pidetään prioriteettina, jota ei saa unohtaa kriisitilanteidenkaan jälkeen.

4. Kestävyys ja ympäristö

- Infrarakentamisen, kuten tuulivoiman ja sähköverkon, vaikutukset metsäkatoon, meluun ja viihtyvyyteen herättävät huolta.
- Kehittämisessä tulisi huomioida ympäristön ja asuinviihtyvyyden säilyttäminen.

5. Yhteistyö ja yhteinen suunta

- Laaja-alaista ja ylimaakunnallista yhteistyötä pidetään välttämättömänä.
- Tarvitaan selkeitä yhteisiä tavoitteita ja hankkeistamista saavutettavuuden, liikennejärjestelmien ja aluekehityksen tueksi.
- Viitostien nähdään yhdistävän maakuntia ja vahvistavan koko alueen asemaa.

Kysymys 5:

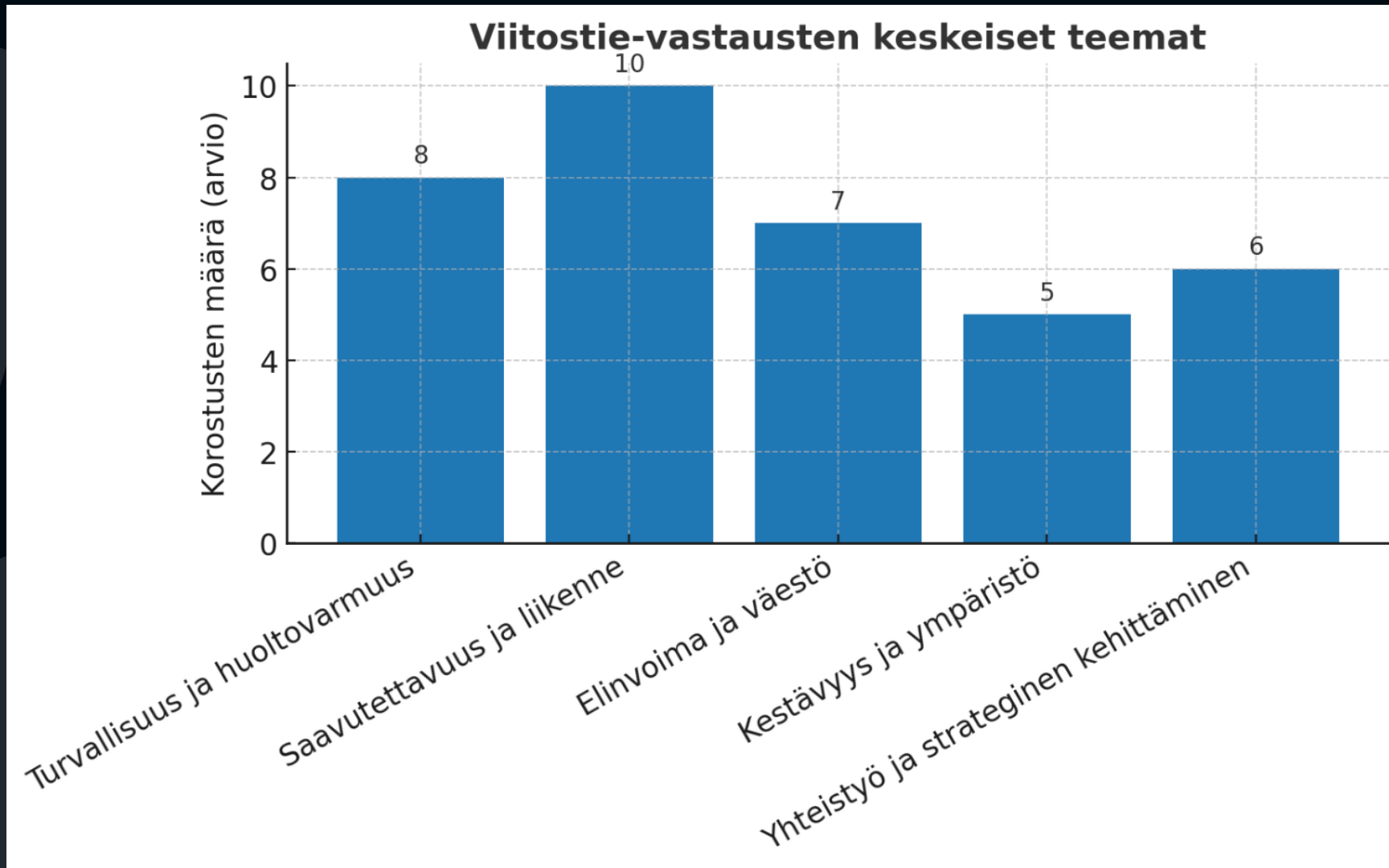
5. Tähän voit halutessasi tarkentaa vastaustasi edellisessä kohdassa. Miksi juuri nämä teemat nousevat yli muiden?

Pohjois-Savon liitto

Yhteenveto avovastauksista/kysymys 5

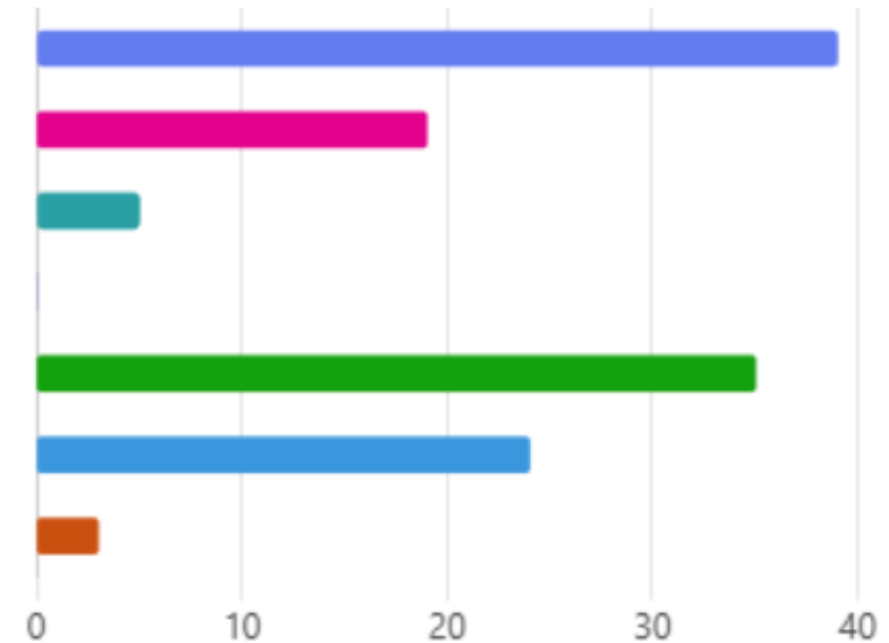
- Mitkä asiat korostuvat kysymyksen 5. vastauksissa:**

6. Mitkä ovat Viitoskäytävän sisäisen yhteistyön ja verkostotoiminnan tärkeimmät kolme tavoitetta?

1	Edunvalvonta / vaikuttamistyö	39
4	Ajankohtainen tiedonvaihto	19
	Kokemusten vaihto	5
	Alueiden vertailu	0
2	Yhteisten tekijöiden tunnistaminen	35
3	Viitoskäytävän tunnetuksi tekeminen	24
	Muu	3

• Mitkä asiat korostuvat kysymyksen 7. avovastauksissa:

1. Yhteistyö ja koordinaatio

- **Säännölliset tapaamiset ja verkostoituminen:** Useissa vastauksissa painotettiin yhteisten tapaamisten, seminaarien ja tapahtumien merkitystä, jotta Viitoskäytävän toimijat voivat kohdata ja vaihtaa tietoa.
- **Maakuntaliittojen ja Viitostie ry:n rooli:** Toivottiin, että maakuntaliitot olisivat vahvemmin mukana koordinoinnissa ja että yhteistyö Viitostie ry:n kanssa olisi tiivistä.
- **Vetovastuun selkeyttäminen:** Peräänkuulutettiin selkeää vuorovastuuta tai koordinaattoria, jotta toiminta ei jää hajanaiseksi.

2. Edunvalvonta ja vaikuttaminen

- **TEN-T -ydinverkko:** Monissa kommentteissa korostettiin, että VT5 tulisi nostaa TEN-T -ydinverkkoon, mikä parantaisi kansainvälisiä yhteyksiä ja alueen saavutettavuutta.
- **Turvallisuus ja huoltovarmuus:** Nato-jäsenyys, puolustukselliset tarpeet, toimitusketjujen resilienssi sekä vaihtoehtoisten käyttövoimien saatavuus mainittiin tärkeinä edunvalvonnan argumentteina.
- **Yhteinen ja voimakas vaikuttaminen:** Toivottiin samansuuntaista, näkyvää ja voimakasta lobbausta päätöksentekijöihin ja ministeriöihin, myös EU-rahoituksen hyödyntäen.

3. Viestintä ja näkyvyys

- **Aktiivinen ja monitasoinen viestintä:** Painotettiin tarvetta kertoa Viitoskäytävän asioista avoimemmin ja eri tasoilla ruohonjuuritasosta päättäjiin asti.
- **Viitoskäytävä-sivuston ylläpito:** Sivusto nähtiin tärkeänä tiedotuskanavana, joka pitää pitää aktiivisena.
- **Nykyisen viestinnän vähäisyys:** Todettiin, että nykyinen viestintä on pientä ja näkymätöntä, mikä heikentää yhteishenkeä ja tietoisuutta.

4. Toiminnalliset kehitysehdotukset

- **Konkreettinen tekeminen:** Haluttiin pois pelkästä puheesta ja siirtyä käytännön toteutukseen.
- **Kumppanuusverkot ja aluekehitystoimijat:** Ehdotettiin kumppanuusverkoston aktivointia ja tiiviimpää yhteistyötä muiden kehittäjätahojen kanssa.
- **Asiantuntijatyöryhmät:** Esitettiin asiantuntijaryhmän perustamista poliittisella ohjauksella.

Kysymys 7:

7. Millä tavalla ja keinoilla Viitoskäytävän sisäistä yhteistyötä ja verkostotoimintaa tulisi kehittää?

Pohjois-Savon liitto

Yhteenveto avovastauksista/kysymys 7

- Mitkä asiat korostuvat kysymyksen 7. avovastauksissa:**

• Mitkä asiat korostuvat kysymyksen 8. avovastauksissa:

1. Yhteistyö ja verkostoituminen

Monet vastaajat painottavat aktiivista osallistumista eri verkostoihin, kuten **Viitostie ry**, kauppakamarit ja muut alueelliset yhteistyöfooromit. Yhteistyötä pidetään välttämättömänä yhteisen sanoman vahvistamiseksi ja tavoitteiden edistämiseksi. Myös **verkoston tilaisuuksien fasilitointi** ja niihin osallistuminen mainitaan toistuvasti.

2. Tiedonvaihto ja asiantuntemus

Keskeisenä nähdään **ajankohtaisen tiedon jakaminen** ja **asiantuntemuksen tuottaminen**. Tämä voi liittyä esimerkiksi:

- Liikennejärjestelyihin ja pendelöintiin (Kuopio–Siilinjärvi-yhteys)
- Kaivostoimintaan ja kuljetustarpeisiin (GTK:n rooli)
- Nato-alaesikunnan sijoittumiseen ja sen vaikutuksiin alueella

3. Aktiivinen osallistuminen hankkeisiin ja tilaisuuksiin

Vastaajat korostavat osallistumista **suunnittelu- ja keskustelutilaisuuksiin** sekä **erilaisten teemakokousten** järjestämistä ja niihin osallistumista. Osallistumisen nähdään olevan sekä fyysistä (lähitilaisuudet) että etänä tapahtuvaa.

4. Alueellinen saavutettavuus ja kehittäminen

Useissa kommentteissa korostuu **saavutettavuuden parantaminen** sekä **logististen solmukohtien kehittäminen**, kuten Mäntyharjun Kuortin alueen merkitys Itä-Suomen porttina. Myös pendelöintiyhteyksien sujuvuus ja liikenteen houkuttelevuus nostetaan esiin.

5. Resurssit ja sitoutuminen

Osa vastaajista mainitsee resurssihaasteet, erityisesti rahoituksen puutteen ilman hanketyötä. Sitoutuminen hankkeisiin ja aktiivisten, "valovoimaisempien" veturihenkilöiden tarve mainitaan.

6. Kuntien ja organisaatioiden roolit

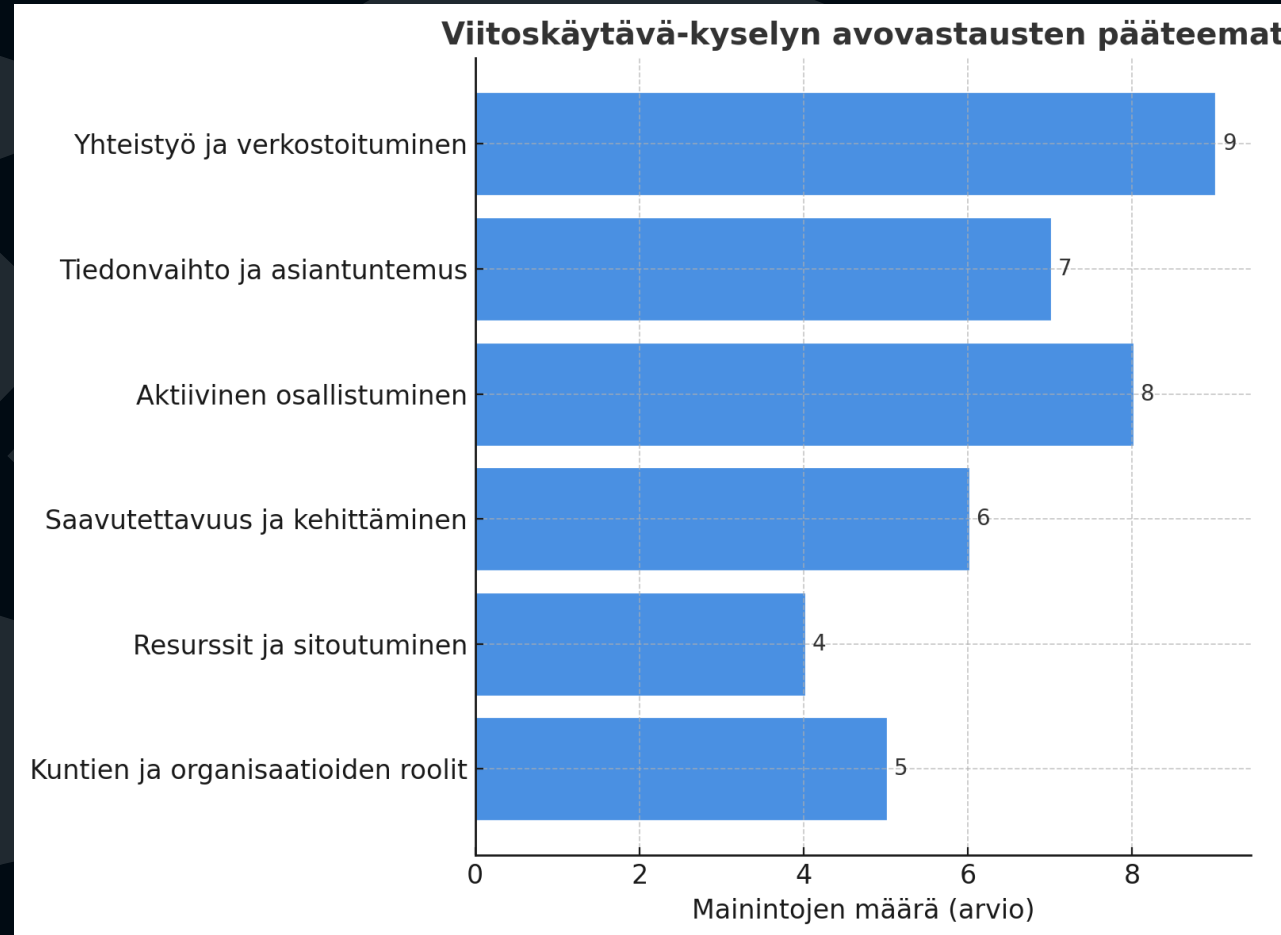
Vastauksista ilmenee, että kunnilla, ELY-keskuksilla ja muilla viranomaisilla on **sidosryhmän rooli** ja mahdollisuus edistää hanketta esimerkiksi tiedottamalla, järjestämällä tilaisuuksia ja osallistumalla suunnitteluun.

Kysymys 8:

8. Miten Sinä / edustamasi organisaatio voi osallistua Viitoskäytävän sisäisen yhteistyön ja verkostotoiminnan käytännön järjestämiseen?

- Mitkä asiat korostuvat kysymyksen 8. avovastauksissa:**

Mitkä asiat korostuvat kysymyksen 9. avovastauksissa:

1. Edunvalvonta ja vaikuttaminen

Monet vastaajat korostavat tarvetta voimakkaalle ja koordinoitulle edunvalvontatyölle. Erityisen tärkeänä nähdään Viitoskäytävän (5-tie ja Savon rata) saaminen **TEN-T-ydinverkko**on, mikä edellyttää aktiivisia yhteyksiä:

- Euroopan parlamenttiin ja komission liikennepääosastoon (DG MOVE)
- Liikenne- ja viestintäministeriöön (virkahenkilöt, ministeri, kabinetti)
- Alueen kansanedustajiin.

2. Yhteistyö ja yhteinen näkemys

Vastauksissa painotetaan verkoston merkitystä ja yhteisen tahtotilan tarvetta. Yhteistyön nähdään hyödyttävän kaikkia osapuolia ja vaativan:

- Yhteisiä pääpainotuksia
- Avoimen keskusteluyhteyden ylläpitämistä
- Laajempaa viestintää alueellisista erityispiirteistä ja mahdollisuuksista verkostoissa.

3. Käytännön toimet ja konkreettisuus

Osa vastaajista on kriittinen aiempien keskustelujen ”höpinän” tasosta ja vaatii enemmän konkreettisia tekoja, vaikka kaikki toimet eivät aina onnistuisi. Tämä liittyy:

- Selkeisiin hankkeiden etenemisaskeleisiin
- Toiminnan läpinäkyvyyteen
- Nopeaankin kokeiluun ja oppimiseen virheistä.

4. Infrastruktuurin ja palveluiden kehittäminen

Useissa kommentteissa nostetaan esiin:

- Katkeamattoman mobiiliverkon tarve Viitoskäytävän ja Savon radan varrella etätyömahdollisuuksien tukemiseksi
- Liikenneinfrastruktuurin merkitys koko itäisen ja pohjoisen Suomen pääsuonena
- Riittävien valtiollisten resurssien osoittaminen kehittämiseen.

5. Rahoitus ja resurssit

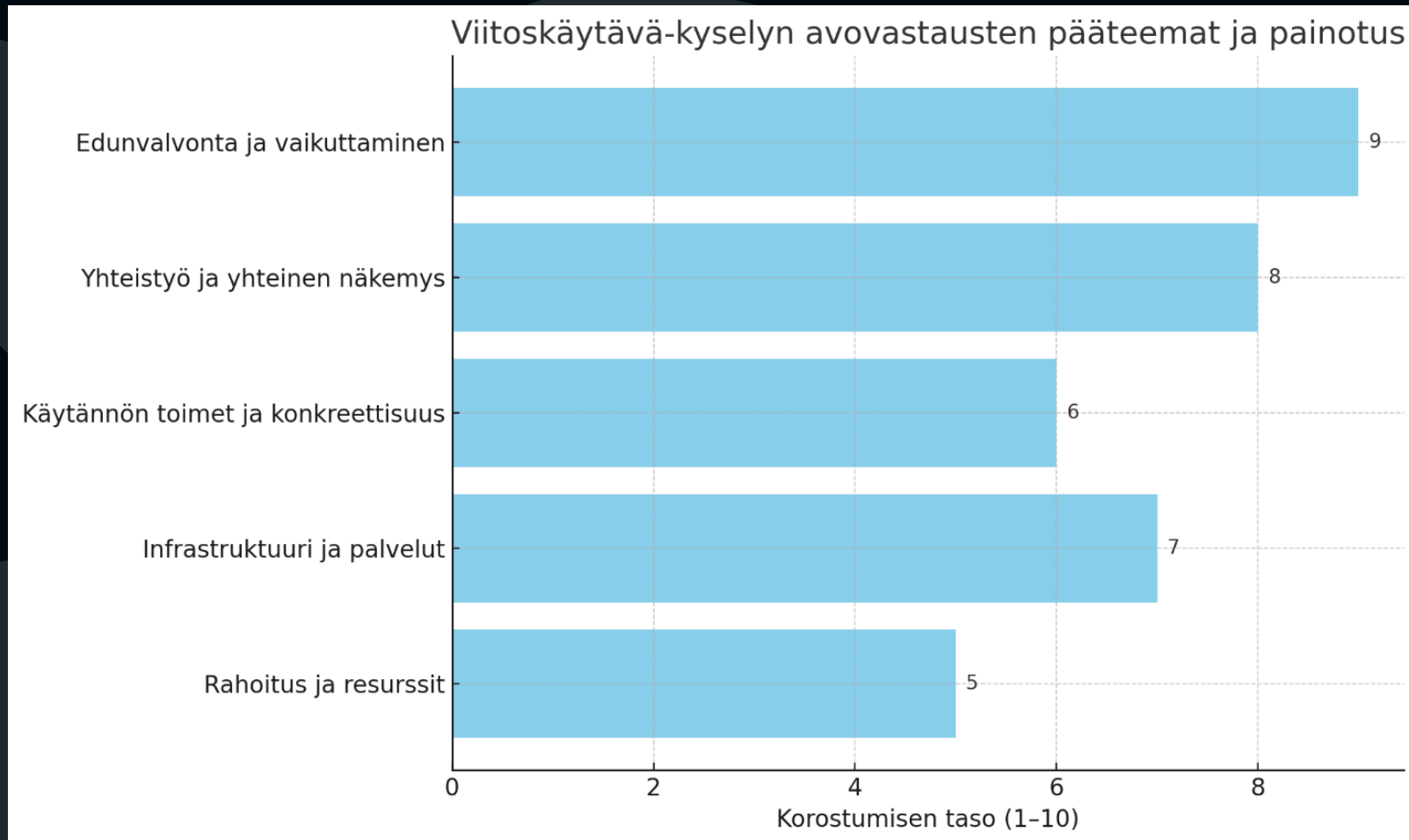
Vastauksissa tuodaan esiin, että yhteistyön ja kehitystyön onnistuminen vaatii selkeitä rahoitusratkaisuja sekä alueellisten että kansallisten resurssien kohdentamista.

Kysymys 9:

9. Muut terveiset Viitoskäytävän sisäisen yhteistyön ja verkostotoiminnan kehittämiseen.

Mitkä asiat korostuvat kysymyksen 9. avovastauksissa:

Tiivistelmä kaikista avovastauksista

Tee liitteen vastauksista kahden tekstikappaleen tiivistelmä!

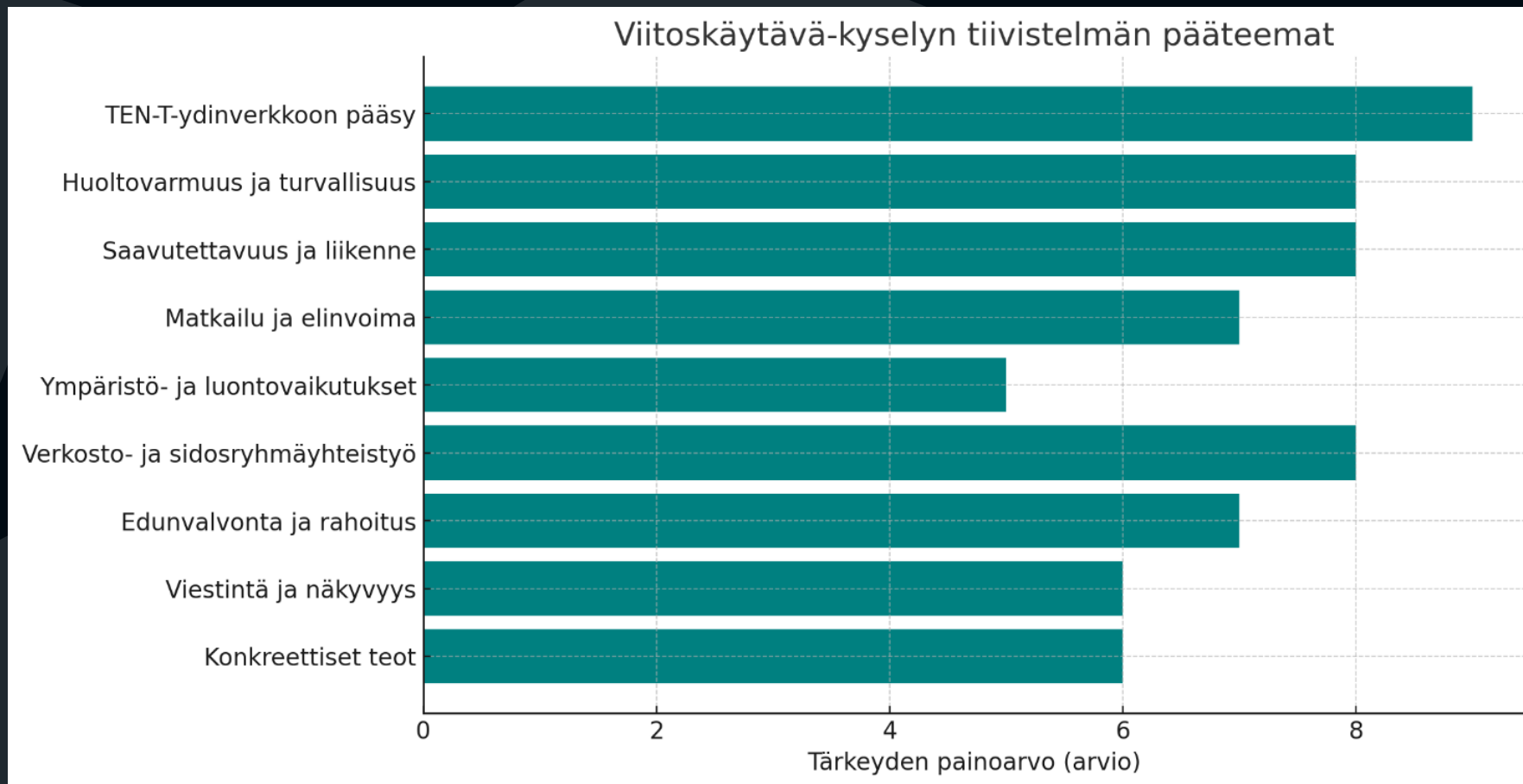
ChatGPT sanoi:

Viitostien ja Viitoskäytävän merkitys nähtiin monipuolisena, kattaen niin huoltovarmuuden, turvallisuuden kuin alueellisen elinvoiman edistämisen. Vastauksissa korostettiin erityisesti TEN-T-ydinverkkoon pääsyn tärkeyttä, jotta Itä- ja Pohjois-Suomen kansainväliset yhteydet pohjois-eteläsuunnassa paranisivat. Väylän kehittämisen katsottiin palvelevan raaka-ainekuljetuksia, sotilaallista liikkuvuutta, matkailua ja henkilöliikennettä sekä vahvistavan alueen kilpailukykyä. Huolta herättivät kuitenkin hidas junaliikenne, lentoyhteysien puutteet, sähköverkon ja tuulivoiman rakentamisen vaikutukset luontoon sekä Viitostien heikompi houkuttelevuus Nelostiehen verrattuna. Maakuntien saavutettavuus, yhteiset kehittämistavoitteet ja alueiden houkuttelevuus nähtiin keskeisinä painopisteinä.

Yhteistyön osalta korostettiin tarvetta tiiviille, jatkuvalla ja näkyvällä verkostotyölle. Ehdotettiin yhteisiä tapaamisia, seminaareja ja tilaisuuksia, joissa Viitoskäytävän toimijat voisivat jakaa tietoa ja sopia yhteisistä linjoista. Edunvalvonnassa painotettiin erityisesti Nato-jäsenyyden tuomia vaatimuksia, toimitusketjujen resilienssiä ja vaihtoehtoisten käyttövoimien saatavuutta. Vastuunkannon, aktiivisen viestinnän ja konkreettisten tekojen katsottiin olevan välttämättömiä, jotta kehitystyö ei jäisi pelkän puheen tasolle. Verkoston nähtiin voivan tuottaa lisäarvoa alueelle, jos toiminta on päämäärätietoista, koordinoitua ja rahoitus turvattu.

Tiivistelmä kaikista avovastauksista

Loppupäätelmiä

Mitkä ovat liitteen vastausten perusteella kolme tärkeintä toimenpidettä, jotka tulisi ensimmäiseksi tehdä?

ChatGPT sanoi:

Liitteen avovastausten perusteella kolme tärkeintä ensivaiheen toimenpidettä olisivat:

1. Viitoskäytävän nostaminen TEN-T-ydinverkkoon

Tämä nousi lähes kaikissa vastauksissa ykkösprioriteetiksi, koska se parantaisi Itä- ja Pohjois-Suomen kansainvälisiä yhteyksiä sekä pohjois–etelä- että itä–länsisuunnassa. Samalla se vahvistaisi huoltovarmuutta, sotilaallista liikkuvuutta ja alueen kilpailukykyä.

2. Yhteisen ja näkyvän edunvalvonnan vahvistaminen

Tarvitaan koordinoitua, vastuuhenkilöiden johtamaa edunvalvontaa, jossa maakunnat, kunnat ja muut toimijat ajavat yhtenäisesti samoja tavoitteita. Yhteyksiä on pidettävä aktiivisina sekä kansallisiin päättäjiin että EU:n toimielimiin.

3. Jatkuvan yhteistyön ja viestinnän tehostaminen

Ehdotuksissa painotettiin säännöllisiä tapaamisia, seminaareja ja tiedonvaihtoa, jotta toimijat voivat jakaa tietoa ja sopia linjauksista. Viestinnän tulisi olla aktiivista ja monikanavaista, jotta hankkeen merkitys ja eteneminen pysyvät esillä.

Pohjois-Savon liitto

Omia johtopäätöksiä kyselyn tuloksista

- **Kyselytulokset kannustavat ylimaakunnalliseen, monipuoliseen verkostoyhteistyöhön ja verkostotoimintaan !**
- **Edellä esitetyt tekoälyn tekemät yhteenvedot ja johtopäätökset vastaavat TEN-T –verkkoa lukuun ottamatta täysin myös omia käsityksiäni**
- **Viitostie ja Savon rata ovat TEN-T –verkkoa! – Kysymys statuksen nostamisesta kattavasta verkosta ydinverkkoon:**
  - Viitostie ja Savon rata ydinverkkoon vs. Itä-Suomen maakuntaliittojen näkemys (= Suomen nykyisen TEN-T kattavan verkon kehittäminen)
  - Oma näkemys: Nyt ajankohtaista vaikuttaminen Viitostien ja Savon radan kehittämiseen osana TEN-T –verkkoa verkostotoiminnan fokuksessa
  - Viitostien ja Savon radan TEN-T statuksen nostaminen kattavasta verkosta ydinverkkoon hallinnollisen vaikuttamisen kohteena ja pitemmän aikavälin tavoitteena (ei ajankohtainen asia; TEN-T-asetus hyväksytty viime vuonna)
  - Mikäli Viitostie ja Savonrata olisivat TEN-T ydinverkossa, niin Suomi hakisi poikkeusta olla toteuttamatta määrävuoteen mennessä vaadittuja toimenpiteitä

Pohjois-Savon liitto

VIITOSKÄYTÄVÄ

SUOMEN ITÄINEN KASVUVYÖHYKE

Pohjois-Savon liitto

**Keskustelua !
Evästyksiä !
Toiveita !**

Patrick Hublin

Maakuntainsinööri

Pohjois-Savon liitto

patrick.hublin@pohjois-savo.fi

p. 0447142683

@HublinPatrick

Pohjois-Savon liitto